

Somali'de İnsani Kriz Derinleşiyor

2015 yılından beri sıcaklıkların mevsim normallerinin üstünde seyretmesi dolayısıyla Doğu Afrika ülkelerini etkisi altına alan kuraklık, yağış miktarında azalmaya yol açarak başta insan ölümlerinin başladığı Somali olmak üzere Etiyopya, Kenya, Cibuti ve Güney Sudan'da gıda krizlerine yol açmaktadır. 2011 yılında yaşanan büyük kuraklığın yol açtığı olumsuz etkiler tam olarak giderilememişken bu ülkeler son günlerde bir kez daha açlık krizlerine sahne olmaktadır.

Kuraklık sorunu Doğu Afrika'nın tamamında etkilerini gösterse de içinde bulunduğu siyasi istikrarsızlık dolayısıyla Somali bu durumdan en fazla etkilenen ülkedir. Ülkenin kuzeyinde yer alan Somaliland, Putland dahil olmak üzere ülkenin orta ve güney kesimlerinde şiddetli bir kuraklık yaşanmaktadır. Birleşmiş Milletler OCHA verilerine göre 12 milyon nüfuslu Somali'de 6.2 milyon çeşitli seviyelerde insani yardıma ihtiyaç duyarken 3 milyon insan acil yardım ihtiyacı içindedir. Ülke genelinde 363 bin çocuk yetersiz beslenme nedeniyle acil olarak bakıma ihtiyaç duymaktadır. Bunlar arasında kritik seviyedeki 71 bin çocuğu hayata döndürmek için çok acil yardım gerekmektedir.

Somali resmi makamlarının da duyurduğu üzere Somali'de son günlerde açlığa bağlı olarak Bay, Lower Shabelle ve Jubbaland bölgelerinde insan ölümleri yaşanmaya başlamıştır. Somali tarımı için hayati öneme sahip Shabelle ve Juba nehirleri kururken son dört ayda 250 binden fazla insanın yollara düşerek daha güvenli bölgelere ulaşmak için göç ettiği tahmin edilmektedir. Bu durum gıda krizinin ülkede en üst seviyede olduğunu bizlere göstermektedir.

İHH İnsani Yardım Vakfı acil olarak bölgeye düzenlediği ziyaret kapsamında açlık krizinin etkisinin en fazla görüldüğü Bay eyaletinin Baidoa şehri ve kırsal ziyareti etmiştir. Buralardaki hastane ve kliniklerde yatan hastaların durumu ve su kaynaklarının mevcut durumu yerinde görülmüştür. Ziyaret esnasında yetersiz beslenme yüzünden bir deri bir kemik kalmış, ölmek üzere olan bebekler ve çocuklar görülmüştür. Su kaynaklarının kuruduğu görülürken insan göçlerine şahit olunmuştur. Baidoa şehir merkezinde nüfusu 100 ile 500 arasında değişen 75 kamp alanı oluşmuş durumdadır. Bu insan manzaraları bizlere bir kez daha insani vazifelerimizi şiddetle hatırlatarak acil olarak Somali için adım atılması gerektiğini göstermektedir.

2011 yılında Somali'de yaşanan açlık krizinde 250 bin insanın hayatını kaybettiği gerçeği henüz hafızalarımızda çok yeni iken ülke bir kez daha benzer bir durumla karşı karşıyadır. Göç dalgalarının

başladığı Somali'de kuraklık nedeniyle su kaynakları kururken tarımsal üretimde de büyük bir düşüş yaşanmaktadır. Şehir merkezlerinde gıda fiyatları hızla artarken alım gücü düşük kesimler, özellikle kırsal kesimlerde, gıda temin edilememektedirler. Hayvan ölümlerinin yaşandığı kırsal kesimlerde artık insan ölümleri de yaşanmaya başlamıştır. Ülkede açlıktan ölenlerin sayısı son olarak 268'e yükselirken başkent Mogadişu'nun kırsal kesimlerinde göçmen kampları da oluşmaya başlamıştır.

1991 yılından beri ülkenin içinde bulunduğu siyasi istikrarsızlık Somali'ye yardım yapılmasını daha fazla gerekli hale getirmektedir. Devlet otoritesinin tam olarak tesis edilemediği ülkede gerekli adımları atacak ve insanların yardımına koşacak devlet kurumları bulunmamaktadır. Maalesef bu durum Somali'de insanları kendi kaderlerine terk ederek kendi başlarının çaresine bakmaya zorlamaktadır. Kendilerine yardım eli uzanmasını bekleyen Somali halkı bizlerden kendilerine yardım etmemizi beklemektedir.

Geçimini hayvancılıkla sağlayan aileler hayvan ölümlerinin ardından çareyi göç etmekte aramaktadırlar. Maalesef yolculuk parası bulamayan aileler uzun mesafeleri yürüyerek aşmaya çalışmakta ve zorlu yol koşulları nedeniyle yollarda can vermektedirler. Yemen'in içinde bulunduğu iç savaş ortamı ve Etiyopya ve Kenya'nın mültecilere yönelik geri döndürme politikası nedeniyle Somali'den çevre ülkelere göç olanakları artık zorlaşmış bulunmaktadır. Bu nedenle inanlar yollara düşmeden buldukları yerlerde kendilerine yardım ulaştırılması giderek önem kazanmaktadır.

Somali'de İHH Faaliyetleri

1998 yılında Somali faaliyetlerine başlayan İHH bu tarihten beri Somali'ye yardım ulaştırmaya zorlu şartlar altında sürdürmektedir. Özellikle 2011 yılında yaşanan büyük kuraklık sonrası Türkiye'nin resmi ve gayri resmi tüm kurumlarıyla insani müdahalede bulunduğu günlerden bu yana Somali'deki çalışmalarımıza hız vererek devam etmekteyiz. Gerekli acil yardım insani yardımların ulaştırılmasının yanında kuraklık döngüsünü kırmak adına orta ve uzun vadeli altyapı ve eğitim faaliyetlerimiz Somali'de devam etmektedir.

2011 yılında yaşanan büyük kuraklık sonrasında vakfımız acil yardım kampanyası düzenleyerek elde ettiği tüm bağışları Somali halkının yararlanacağı şekilde kısa, orta ve uzun vadeli projeler için tahsis etmiştir. Kuraklığın yol açtığı açlık krizinden etkilenen insanlara ilk etapta 4 kargo gemisi gıda ve ilaç ulaştırılırken aynı zamanda Somali'nin gelişimi için gerekli altyapı ve eğitim projeleri başlatılmıştır.

Bu kapsamda 2011 yılında planlanan ve 2013 yılında faaliyetlerine başlayan 1.500 öğrenci kapasiteli Anadolu Yetimhanesi Somalili yetimlerin barınma ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere hizmet vermektedir.

Halkın su kaynaklarına ulaşımını arttırma gerekliliğine inanan vakfımız Somali'de yürüttüğü kuyu açma faaliyetlerini hızlandırarak bugüne kadar ülke genelinde 1.669 yüzey kuyusunun açılışını tamamlamıştır. Tarımsal sulamayı desteklemek amacıyla vakfımız İslam Kalkınma Bankası (İDB) işbirliği ile 36 derin su kuyusunun açılmasına 2015 yılı içinde başlamıştır. Şu ana kadar 30 derin kuyunun açılımı gerçekleşirken bu kuyular kuraklıktan etkilenen insanlara tam kapasite hizmet vermektedir.

Ülkedeki çatışmaların yetim bıraktığı çocukları sahiplenen vakfımız bu kapsamda 5.214 yetimi sponsorluk programına alarak yetim ailelere ihtiyaçlarını karşılamak adına düzenli olarak 100 TL ödeme yapmaktadır. Vakfımızın her yıl düzenlediği Yetim Dayanışma Günleri kapsamında yetim ailelere gelir getirici destek projeleri hayata geçirilmekte ve yetim çocukların kıyafet ve eğitim eksikleri tamamlanmaktadır.

2008 yılından beri Afrika Katarakt Projesi kapsamında Somali'de ücretsiz göz taraması ve ameliyatlara gerçekleştiren vakfımız bu proje kapsamında on binlerce insana göz muayenesi ve toplamda 14.000 kişiye ücretsiz göz ameliyatı olanağı sağlayarak tekrar ışığa kavuşma imkanı sunmuştur.

Somali'nin tarımsal altyapısını geliştirmek ve çiftçilerin üretim gücünü arttırmak adına TİKA işbirliği ile başlatılan Tarım Okulu projesi kapsamında periyodik uygulamalı eğitimler sağlanarak kırsal kesim çiftçilerine eğitimler vermektedir. Bu proje kapsamında ayrıca Somali toprak analizleri yapılarak iklime ve toprağa en uygun sebze ve meyvelerin üretimine yönelik deneysel çalışmalar yapılmaktadır. Böylece

insanların ürettiği ürünler çeşitlendirilerek zaman zaman piyasada üretim fazlası dolayısıyla yaşanan daralmaların önüne geçmek hedeflenmektedir.

Tarım alanındaki ihtiyaçlar neticesinde son olarak vakfımız 15 dönüm araziden oluşan uygulama alanıyla Zemzem Üniversitesi bünyesinde Ziraat Fakültesi kurmuştur. Fakültenin her yıl 300 öğrenciye eğitim sağlayarak uzun vadede Somali için gerekli tarım politikalarının geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Bütün bu çalışmaların yanında vakfımız bünyesinde ihtiyaç sahibi ailelere yönelik her yıl Ramazan ve Kurban dönemlerini kapsayan dönemsel gıda yardımları da gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Somali halkının istekleri doğrultusunda çeşitli cami ve medrese projeleri gerçekleştirilmektedir.